

Nr 71.

Av herr **Bengtsson** i Norup, om viss ändring i 90 § lagen om fattigvården.

Vid 1926 års riksdag antogs sådan ändring av övergångsbestämmelserna i § 90 i lagen om fattigvård, att med fullständigt ordnande av fattigvårdssamhällellenas anstalter för fattigvården finge anstå intill den 1 januari 1931, dock att, där särskilda omständigheter kunde därtill föranleda, Kungl. Maj:t kunde medgiva fattigvårdssamhälle uppskov med ordnandet av dylik anstalt intill den 1 januari 1934. Dessa ändringar, varigenom för ordnandet av ifrågavarande anstalter ett generellt uppskov på två år beviljades och för särskilda fall ytterligare uppskov på högst tre år därutöver kunde medgivas, voro föranledda av ett flertal i riksdagens båda kamrar väckta motioner, bl. a. av undertecknad i Andra kammaren (nr 185).

De flesta av dessa motioner gingo emellertid, liksom en av styrelsen för Svenska landskommunernas förbund den 9 november 1925 till Kungl. Maj:t ingiven framställning, något längre i sina önskemål, i det de gingo ut på ett generellt uppskov på fem år. Nu har det under den tid, som förflutit sedan riksdagsbeslutet fattades, visat sig, att, om någon verklig nytta skall vinnas för fattigvårdssamhällellena genom uppskov med ordnandet av anstalterna, detta uppskov måste utsträckas i överensstämmelse med de i ovannämnda framställningar angivna önskemålen.

Det viktigaste skälet för uppskov vid 1926 års riksdag var det ovissa läge, i vilket frågorna om vården av de kroniskt sjuka samt sinnessjuka och obildbara sinnesslöa då befunno sig. Sedan dess hava dessa frågor lösts eller förts sin lösning närmare, men just på grund härutav har det visat sig nödvändigt att utverka ytterligare uppskov i fråga om det slutgiltiga ordnandet av kommunernas fattigvårdsanstalter, för att icke kommunerna skola tvingas till utgifter för uppförande av anstalter, som endast under ett eller annat år behövas för det med dem avsedda ändamålet.

Jag får erinra om, hurusom frågan om vården av de kroniskt sjuka genom beslut vid 1927 års riksdag erhöll sin lösning på sådant sätt, att landsting och primärkommuner med hjälp av statsbidrag såväl för anskaffande av anstalter som för driften skola omhändertaga denna vård. I huru stor utsträckning primärkommunerna behöva deltaga i anstaltsanskaffning för detta ändamål är givetvis i främsta rummet beroende på vederbörande landstings beslut att anskaffa dylika anstalter; som regel torde väl fördelningen härutinnan mellan landsting och primärkommuner hava blivit klar genom fjolårets landstingsbeslut eller i varje fall bliva det vid innevarande års landstingssammanträden. Även om

således den erforderliga tiden för anskaffandet av dessa anstalter som regel icke torde behöva komma i kollision med de nuvarande bestämmelserna om anstaltsanskaffningen för fattigvårdens behov, komma säkerligen på sina håll svårigheter att uppstå att få besluten fullt genomförda före utgången av år 1930.

I fråga om anstaltsanskaffningen för vård av sinnessjuka och obildbara sinnesslöa må erinras, hurusom i statsverkspropositionen vid innevarande års riksdag bebådas framläggande av en proposition om hospitalsbyggnader i syfte att anskaffa erforderligt antal ytterligare platser för den statliga sinnessjukvården, även omfattande i viss utsträckning anskaffande av platser för sinnesslöa. Enligt de uppgifter, som meddelas i statsverkspropositionen, kommer denna proposition att innefatta begäran om anslag för bl. a. utvidgningsarbeten vid äldre hospital och uppförandet av nytt hospital (vid Umeå). Då byggnadstiden för ett nytt större hospital har brukat vara ungefär fem år, är det tydligt, att de platser för sinnessjuka, som genom uppförandet av ett sådant tillkomma, icke kunna bli färdiga att tagas i bruk år 1931, då anståndet med fattigvårdsanstalternas ordnande utgår.

Enligt de med Stockholm, Göteborg och Malmö ingångna avtalen kommer det för sinnessjukvårdens definitiva ordnande erforderliga antalet platser å statshospitalen att minskas med inemot 2,400, som således komma de övriga primärkommunerna till godo, men verkningarna av dessa avtal komma att först år 1933 göra sig fullt gällande.

Av vad jag ovan anfört framgår således, att år 1933 ett betydligt antal platser å statens sinnessjukanstalter komma att stå tillgängliga för vårdbehövande från kommuner, men att detta ej är fallet år 1931. Under sådana förhållanden synas alla skäl tala för att tidsfristen för det fulla ikraftträdandet av fattigvårdslagen, i vad angår primärkommunernas skyldighet att anskaffa fattigvårdsanstalter, ytterligare förlänges med 3 år eller till utgången av år 1933.

Jag får därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta att vidtaga sådan ändring av § 90 i lagen den 14 juni 1918 om fattigvården, att däri införes föreskrift, att med fullständigt ordnande av de i § 31 samma lag omförmälda anstalter måtte få anstå intill den 1 januari år 1934.

Stockholm den 18 januari 1928.

Sv. Bengtsson
i Norup.